

PHÒNG GD&ĐT QUẬN HÀ ĐÔNG

HƯỚNG DẪN NHIỆM VỤ CHUYÊN MÔN CẤP THCS MÔN HÓA HỌC - NĂM HỌC 2018 – 2019

Căn cứ Hướng dẫn số 3783/SGD&ĐT-GDPT ngày 10/09/2018 của Sở GD&ĐT Hà Nội về việc định hướng chuyên môn cấp THCS năm học 2018-2019, Phòng GD&ĐT quận Hà Đông hướng dẫn nhiệm vụ trọng tâm của môn Hóa học cấp THCS năm học 2018-2019 cụ thể như sau:

I. Thực hiện kế hoạch giáo dục

- Căn cứ trên cơ sở Khung phân phối chương trình của Bộ GD&ĐT, tài liệu phân phối chương trình của Sở GD&ĐT ban hành năm học 2009-2010 và nội dung giảm tải bộ môn Hóa học (*đã ban hành kèm theo Công văn số 5842/BGDĐT-GDTH ngày 01/9/2011 của Bộ GD&ĐT về việc Hướng dẫn điều chỉnh nội dung dạy học GDPT*); Căn cứ tình hình thực tế ở mỗi đơn vị, phòng GD&ĐT giao quyền chủ động cho các trường xây dựng và thực hiện kế hoạch giáo dục định hướng phát triển năng lực học sinh theo khung thời gian 37 tuần thực học (học kỳ I: 19 tuần, học kỳ II: 18 tuần), đảm bảo thời gian kết thúc học kỳ I, kết thúc năm học thống nhất toàn thành phố, có đủ thời lượng dành cho luyện tập, ôn tập, thí nghiệm, thực hành, tổ chức hoạt động trải nghiệm sáng tạo và kiểm tra định kỳ, không cắt xén chương trình, phù hợp chuẩn kiến thức kỹ năng và nội dung giảm tải mà Bộ GD&ĐT đã ban hành.

- Kế hoạch giáo dục định hướng phát triển năng lực học sinh của mỗi trường phải phù hợp với điều kiện thực tế của nhà trường, địa phương và khả năng học tập của học sinh theo tinh thần Hướng dẫn số 791/HD-BGDĐT ngày 25/6/2013 của Bộ GD&ĐT và phải được lãnh đạo phòng GD&ĐT xác nhận.

- Các trường THCS tạo điều kiện cho các tổ/nhóm chuyên môn, giáo viên được chủ động lựa chọn nội dung, xây dựng các chủ đề dạy học theo hình thức, phương pháp và kỹ thuật dạy học tích cực. Kế hoạch dạy học của tổ/nhóm chuyên môn, giáo viên phải được lãnh đạo nhà trường phê duyệt, phòng GD&ĐT xác nhận trước khi thực hiện và là căn cứ để thanh tra, kiểm tra.

- Tiếp tục thực hiện nghiêm túc Công văn số 5814/BGDĐT-GDTrH ngày 07/12/2017 về việc tổ chức các cuộc thi dành cho HS phổ thông từ năm học 2017-2018.

- Tổ chức tốt cuộc thi GVDG môn Hóa học cấp trường vào trung tuần tháng 10/2018.

- Chuẩn bị thật tốt về tâm lý và kiến thức, kỹ năng cho HS, truyền thông tới PHHS về việc đổi mới thi vào 10 THPT từ năm học 2019 - 2020.

II. Về việc thực hiện qui chế chuyên môn và nội dung dạy học

1. Thực hiện chương trình

- Hướng dẫn điều chỉnh nội dung dạy học tại Công văn số 5842/BGDĐT-VP ngày 01/9/2011 và các văn bản hướng dẫn của Bộ GDĐT, phòng GDĐT giao quyền chủ động cho các trường THCS tiếp tục điều chỉnh nội dung dạy học trong chương trình giáo dục phổ thông hiện hành theo hướng tinh giản, tiếp cận định hướng chương trình giáo dục phổ thông mới; xây dựng và thực hiện kế hoạch giáo dục phù hợp với điều kiện thực tế.

Điều chỉnh nội dung dạy học của Bộ theo hướng cắt giảm các nội dung quá khó, trùng lặp với bộ môn khác, chưa thật sự cần thiết với học sinh THCS, các câu hỏi bài tập đòi hỏi phải khai thác quá sâu lý thuyết. Sau khi điều chỉnh nội dung dạy học, các giáo viên và học sinh sẽ có thêm thời gian để nghiên cứu kỹ các nội dung khác, tạo điều kiện cho GV đổi mới phương pháp dạy học.

- Đảm bảo 100% giáo viên lên lớp có giáo án theo hướng đổi mới phương pháp, nếu dùng giáo án đã soạn năm trước cần có sự bổ sung và điều chỉnh cho phù hợp với đối tượng học sinh.

- Hình thức bài soạn không quy định cứng nhắc, nhưng trong bài soạn cần nêu rõ các bước tiến hành của giáo viên và các hoạt động của học sinh.

- Thực hiện dạy đủ các giờ lý thuyết, luyện tập và thực hành thí nghiệm.

- Thực hiện các qui định về hồ sơ, sổ sách chuyên môn, về sổ đầu điểm theo qui định và lưu đề kiểm tra viết.

2. Về việc đổi mới phương pháp giảng dạy

2.1. Đổi mới phương pháp, hình thức tổ chức dạy học

a) Xây dựng kế hoạch bài học theo hướng tăng cường, phát huy tính chủ động, tích cực, tự học của HS thông qua việc thiết kế tiến trình dạy học thành các hoạt động học để thực hiện cả ở trên lớp và ngoài lớp học; tiếp tục quán triệt tinh thần giáo dục tích hợp khoa học - công nghệ - kỹ thuật - toán (Science - Technology - Engineering – Mathematic: STEM) trong việc thực hiện chương trình giáo dục phổ thông ở những môn học liên quan.

b) Chú trọng rèn luyện cho HS phương pháp tự học, tự nghiên cứu sách giáo khoa để tiếp nhận và vận dụng kiến thức mới thông qua giải quyết nhiệm vụ học tập đặt ra trong bài học; dành nhiều thời gian trên lớp cho HS luyện tập, thực hành, trình bày, thảo luận, bảo vệ kết quả học tập của mình; GV tổng hợp, nhận xét, đánh giá, kết luận để học sinh tiếp nhận và vận dụng.

c) Khuyến khích tổ chức, thu hút HS tham gia các hoạt động góp phần phát triển năng lực như: Văn hóa - văn nghệ, thể dục – thể thao; thí nghiệm - thực hành; ... trên cơ sở tự nguyện của nhà trường, cha mẹ HS và HS, phù hợp với đặc điểm tâm sinh lý HS và nội dung học tập, phát huy sự chủ động và sáng tạo của các đơn vị; tăng cường tính giao lưu nhằm thúc đẩy HS hứng thú học tập, rèn luyện kỹ năng sống, bổ sung hiểu biết về các giá trị văn hóa truyền thống dân

tộc và tinh hoa văn hóa thế giới. Thực hiện nghiêm túc Công văn số 1915/BGDĐT-GDTrH ngày 05/5/2017 của Bộ GDĐT về việc tinh giảm các cuộc thi dành cho GV và HS; không giao chỉ tiêu, không lấy thành tích của các hoạt động giao lưu nói trên làm tiêu chí để xét thi đua đối với các đơn vị có HS tham gia.

2.2. Đổi mới kiểm tra, đánh giá

- Giao quyền tự chủ cho các đơn vị trong việc kiểm tra, đánh giá thường xuyên và đánh giá định kỳ theo quy định; chỉ đạo và tổ chức chặt chẽ, nghiêm túc, đúng quy chế ở tất cả các khâu ra đề, coi, chấm và nhận xét, đánh giá HS trong việc thi và kiểm tra; đảm bảo thực chất, khách quan, trung thực, công bằng, đánh giá đúng năng lực và sự tiến bộ của HS.

- Chú trọng đánh giá thường xuyên đối với HS: đánh giá qua các hoạt động trên lớp; qua hồ sơ học tập, vở học tập; đánh giá qua việc HS báo cáo kết quả thực hiện một dự án học tập, nghiên cứu khoa học kỹ thuật, báo cáo kết quả thực hành, thí nghiệm; đánh giá qua bài thuyết trình (bài viết, bài trình chiếu, video...) về kết quả thực hiện nhiệm vụ học tập. GV có thể sử dụng các hình thức đánh giá nói trên thay cho các bài kiểm tra hiện hành. Khi chấm bài kiểm tra phải có phần nhận xét, hướng dẫn, sửa sai, động viên sự cố gắng, tiến bộ của HS.

- Thực hiện nghiêm túc việc xây dựng đề kiểm tra 1 tiết, cuối học kì, cuối năm học theo ma trận và viết câu hỏi phục vụ ma trận đề. Đề kiểm tra bao gồm các câu hỏi, bài tập (tự luận hoặc trắc nghiệm) theo 4 mức độ yêu cầu: Nhận biết (nhắc lại hoặc mô tả đúng kiến thức, kỹ năng đã học); Thông hiểu (diễn đạt đúng kiến thức hoặc mô tả đúng kỹ năng đã học bằng ngôn ngữ theo cách của riêng mình, phân tích, giải thích, so sánh, áp dụng trực tiếp kiến thức, kỹ năng đã biết để giải quyết các tình huống, vấn đề trong học tập); Vận dụng (kết nối và sắp xếp lại các kiến thức, kỹ năng đã học để giải quyết thành công tình huống, vấn đề tương tự tình huống, vấn đề đã học); Vận dụng cao (vận dụng được các kiến thức, kỹ năng để giải quyết các tình huống, vấn đề mới, không giống với những tình huống, vấn đề đã được hướng dẫn; đưa ra những phản hồi hợp lý trước một tình huống, vấn đề mới trong học tập hoặc trong cuộc sống); phù hợp với năng lực thực tế của HS và cập nhật yêu cầu đổi mới tuyển sinh vào lớp 10 THPT. Căn cứ vào mức độ phát triển năng lực của HS, GV và nhà trường xác định tỉ lệ các câu hỏi, bài tập theo 4 mức độ yêu cầu trong các bài kiểm tra trên nguyên tắc đảm bảo sự phù hợp với đối tượng và tăng dần tỉ lệ các câu hỏi, bài tập ở mức độ yêu cầu vận dụng, vận dụng cao.

- Kết hợp một cách hợp lý giữa hình thức tự luận với trắc nghiệm khách quan, giữa kiểm tra lý thuyết và kiểm tra thực hành trong các bài kiểm tra; tiếp tục nâng cao yêu cầu vận dụng kiến thức liên môn vào thực tiễn; tăng cường ra

các câu hỏi mở, gắn với thời sự quê hương, đất nước đối với các môn khoa học xã hội và nhân văn để HS được bày tỏ chính kiến của mình về các vấn đề kinh tế, chính trị, xã hội.

- Tăng cường tổ chức hoạt động đề xuất và lựa chọn, hoàn thiện các câu hỏi, bài tập kiểm tra theo định hướng phát triển năng lực để bổ sung cho thư viện câu hỏi của nhà trường. Tăng cường xây dựng nguồn học liệu mở (thư viện học liệu) về câu hỏi, bài tập, đề thi, kế hoạch bài học, tài liệu tham khảo có chất lượng trên trang mạng "Trường học kết nối" (<http://truonghocketnoi.edu.vn>) của Sở, phòng GDĐT và các nhà trường. Chỉ đạo CBQL, GV, HS tích cực tham gia các hoạt động chuyên môn trên trang mạng "Trường học kết nối" về đổi mới phương pháp, hình thức dạy học và kiểm tra, đánh giá theo định hướng phát triển năng lực HS.

- Đẩy mạnh việc duy trì và giữ vững chất lượng đại trà, quan tâm đến giáo dục mũi nhọn, các trường thông tin tới hội đồng giáo dục và phụ huynh HS về việc đổi mới tuyển sinh vào lớp 10 THPT; coi trọng việc giúp đỡ HS học tập yếu, kém. Phòng GDĐT tổ chức tập huấn đại trà chuẩn bị tốt về kiến thức, kỹ năng cho đổi mới kì thi tuyển sinh lớp 10 THPT từ năm 2019-2020.

- Xây dựng kế hoạch năm học theo đơn vị tuần, tháng, năm và hướng dẫn điều chỉnh nội dung dạy học môn Hóa học của Bộ ban hành; tổ, nhóm chuyên môn cần nghiên cứu và quán triệt đầy đủ mục tiêu về kiến thức và kỹ năng qua đó xác định đúng trọng tâm, mức độ kiến thức, các yêu cầu của từng chương, từng bài, từng tiết một cách hợp lý để sao cho học sinh hiểu kiến thức cơ bản và vận dụng được. Tránh thiên về ghi nhớ máy móc không nắm vững bản chất.

- Số cột điểm kiểm tra thường xuyên, kiểm tra định kì tối thiểu của một học sinh cấp THCS thực hiện theo Thông tư số: 58/2011/TT-BGDĐT ngày 12/12/2011 của Bộ.

3. Về sinh hoạt chuyên môn.

- Trên cơ sở kế hoạch dạy học đã được phê duyệt, tổ/nhóm chuyên môn, giáo viên tổ chức sinh hoạt chuyên môn về đổi mới phương pháp dạy học và kiểm tra, đánh giá; tổ chức và quản lý các hoạt động chuyên môn của trường trung học qua mạng cho mỗi chủ đề theo hướng dẫn tại Công văn số 5555/BGDĐT-GDTrH ngày 08/10/ 2014 của Bộ GD&ĐT và công văn 10801/SGDĐT – GDTrH ngày 31/10/2014 của Sở GD&ĐT.

- Tiếp tục đổi mới sinh hoạt tổ/nhóm chuyên môn trong các trường, cụm trường THCS dựa trên nghiên cứu bài học; chú trọng xây dựng đội ngũ GV cốt cán môn học. Chủ động triển khai các hoạt động chuyên môn trên trang mạng "Trường học kết nối" (không gian quản lý của Phòng GDĐT đã được cấp đầy đủ các chức năng tổ chức và quản lý các hoạt động chuyên môn) để tổ chức, chỉ đạo và hỗ trợ hoạt động bồi dưỡng GV, CBQL; tăng cường tổ chức sinh hoạt

chuyên môn tại trường, cụm trường THCS, phòng GDĐT (trực tiếp và qua mạng) theo hướng dẫn tại Công văn số 10801/SGDĐT-GDTrH ngày 31/10/2014 của Sở.

- Mỗi kì các tổ chuyên môn xây dựng ít nhất 01 chuyên đề dạy học Hóa học.
- Nâng cao chất lượng sinh hoạt chuyên môn, trọng tâm sinh hoạt tổ (nhóm) chuyên môn là thống nhất nội dung kiến thức và phương pháp giảng dạy, nâng cao chất lượng hoạt động dự giờ (*nhên tập trung vào những bài khó, dài của chương trình*).
- Ghi chép hồ sơ sổ sách của tổ, nhóm, cá nhân đúng qui định.
- Các hoạt động chuyên đề của tổ và cụm trường cần tập trung vào việc đổi mới phương pháp. Thông qua các hoạt động chuyên đề tháo gỡ những khó khăn trong việc giảng dạy bài mới, cùng nhau thực hiện đổi mới dạy học, nâng cao hiệu quả kiểm tra và đánh giá học sinh.
- Một số chuyên đề *có thể* lựa chọn trong sinh hoạt chuyên môn:
 - + Lựa chọn các chủ đề để phục vụ cho việc dạy học tự chọn tại trường;
 - + Sáng tạo và cải tiến các thiết bị dạy học;
 - + Khai thác phần mềm máy tính nhằm ứng dụng vào dạy và học Hóa học;
 - + Dạy làm nổi bật đặc trưng bộ môn và rèn luyện phương pháp tư duy;
 - + Dạy trên lớp kết hợp với hướng dẫn học sinh tự học;
 - + Phương pháp tổ chức cho học sinh thảo luận nhóm trong một tiết dạy.
 - + So sánh, hệ thống hóa các kiến thức Hóa học THCS.

4. Về công tác bồi dưỡng và nghiên cứu khoa học.

- Tiến hành tốt các hoạt động tự bồi dưỡng về kiến thức, phương pháp; cần quan tâm đến những giáo viên mới chưa được bồi dưỡng về CT và SGK.
- Kết hợp hoạt động tự bồi dưỡng của từng giáo viên với các buổi sinh hoạt chuyên đề của tổ, nhóm.
- Triển khai có hiệu quả hoạt động nghiên cứu khoa học của HS và Cuộc thi khoa học kĩ thuật năm học 2018-2019 theo hướng dẫn tại Công văn số 3521/BGDĐT-GDTrH ngày 17/8/2018 của Bộ và Kế hoạch tổ chức Cuộc thi Khoa học kĩ thuật dành cho HS của Sở GDĐT Hà Nội.

5. Về thi học sinh giỏi.

- Thi học sinh giỏi Hóa 9:
 - + Cấp trường : Tháng 9/ 2018
 - + Cấp Quận: Vào khoảng tháng 11/ 2018.
- Kiến thức thi HSG cấp quận gồm toàn bộ chương trình Hóa 8 và đầu chương trình Hóa 9 tính theo đúng tiến độ chương trình giảng dạy trên lớp.
- Ngày thi HSG lớp 9 bộ môn Hoá học cấp thành phố: theo hướng dẫn của Sở (khoảng cuối tháng 3 hoặc đầu tháng 4/2019).

- Các kiến thức phục vụ cho thi HSG lớp 9 cấp thành phố được trải rộng theo chương trình Hoá học từ lớp 8 đến hết phần hiđrocacbon của lớp 9, có tập trung vào chương trình của lớp 9. Nội dung đề thi có những phần kiến thức nâng cao, khai thác sâu các kiến thức đã được học. Đề thi sẽ có sự phân hoá rõ ràng, hạn chế các trường hợp HS đạt điểm trong khung giải cao, lại xếp giải quá thấp.

- Giao lưu học sinh giỏi Hóa 8- cấp Quận: vào tháng 4/ 2019.

- Tổ chức tốt hoạt động của “ *Câu lạc bộ Hoá học*” trong các câu lạc bộ bộ môn nhằm thu hút và phát huy năng khiếu của học sinh, phát hiện và bồi dưỡng HSG.

Trên đây là một số định hướng chính, các trường học căn cứ vào các văn bản qui định, hướng dẫn của Bộ, Sở, phòng GD&ĐT và tình hình thực tế ở đơn vị để xây dựng Kế hoạch công tác của bộ môn.